

Uddeholm – Hetast i Hagfors!

Efter en dryg timma i bilen anländer vi till Hagfors och Uddeholm. Ett företag med en anrik historia som sträcker sig tillbaka till 1668 då Johan Karlström bosatte sig och grundade sitt företag med att bygga ”Stjärns trippelhammare” i det som då fick namnet Uddeholm, där Uvån möter Rådasjön.

Värt att nämna är att Uddeholm fick Sveriges första kvinnliga företagsledare, Lovisa Sofia Tranea som 1746 tog över efter sin make.

Idag är Uddeholm världsledande tillverkare av verktygsstål för industriella verktyg. Uddeholm ingår sedan 2007 i voestalpinekoncernen.

Tillverkningen kan lättast beskrivas som ett smältverk där man smälter ner 92% återvunnet material som sedan blandas ut med olika ämnen för att få fram den exakta stålsorten kunden vill ha. De tillverkar cirka femtio olika stålsorter.

Vi kliver in i ett kontrollrum där vi får se när de häller av slagg ur en ljusbågsugn, smältan håller en temperatur på strax under 1700 grader. Slaggen som hälls av är en restprodukt som också används till andra produkter, bland annat cement.

Den färdiga stålblandningen hälls i formar för att stelna och gå vidare till nästa process.

Om man vill förfina stålet ytterligare kan man använda sig av en metod som kallas för ESR – Electro Slag Remelting, där man smälter om stålet och på så sätt får ett renare stål.

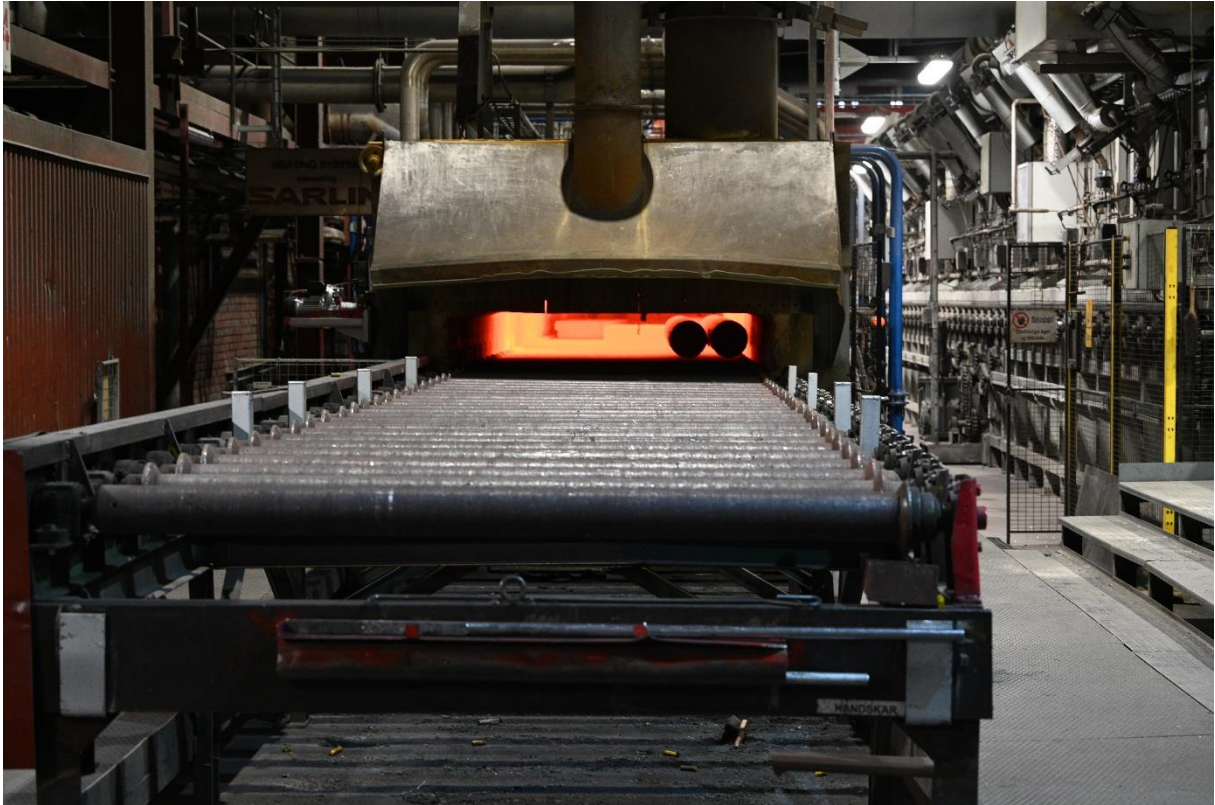

Vi går vidare över fabriksområdet till en ny hall, vi påkallar truckarnas uppmärksamhet så att de vet att vi är på väg in i hallen, väl inne så känner vi värmen och ser de stora maskinerna, vi är nu i Pressmedjan.

Här pressar och formar man stålet medan det fortfarande är varmt, beroende på vad kunden har beställt för dimensioner så arbetas det fram med ett hantverk som vi bara kan föreställa oss tar ett tag att lära sig. Med pedalar och spakar kontrollerar operatören de enorma klor som håller i det glödheta arbetsstycket, samtidigt som han styr pressen. Det stycket som på bilden är fyrkantigt skall så småningom bli helt runt efter han är färdig i pressen.

Efter att rätt dimensioner har arbetats fram så kan man också efterbehandla materialet, allt efter kundens önskemål. Vanligast är att man härdar stålet. På bilden nedanför ser vi ett par runda stänger som ligger i en av de femtio heta ugnarna. Uddeholm använder sig av fossilfri biogas men man testar också att värma sina processer med fossilfri vätgas.

En del av kunderna vill också ha sitt material bearbetat, de har många fråsar och sågar som får materialet att nå sina rätta mått. Efter denna process ultraljudstestas materialet för att säkerställa kvaliteten. Därefter målas materialet svart och färdigställs för skeppning.

På Uddeholm görs ytterligare en produkt, nämligen pulverstål, kallat AM-pulver. Detta används till 3D-printning av stålprodukter. Detta görs då man behöver ha kylkanaler i komplexa former, som inte går att få fram när man tex borrar kylkanaler. Pulvret tillverkas genom att smälta ett stålstycke, där smältan droppar ner i en kammare där argongas blåses på dropparna för att de skall finfördelas och stelna. De har nu en storlek på 20-50my. Efter detta sorteras de efter kornstorlek och förpackas. Hela denna tillverkning sker helt innesluten då det är ett tungt pulver som man ej får inandas.

På Uddeholm forskar man på olika material, allt för att fortsätta vara världsledande. Man analyserar kunders material och bistår dem med hjälp vid behov. På bilden nedanför kan du se några av de som arbetar i labbet, här i pulverlabbet. Uddeholm lägger också ner mycket resurser på att bli helt fossilfria.

Efter rundturen på fabriken möter vi upp Henrik Hedängen, vice ordförande i verkstadsklubben samt Annsofi (Fia) Johansson, huvudskyddsombud. Christoffer Skogfeldt, ordförande, har vi haft mailväxling med i efterhand.

Vi är nyfikna på hur samverkan med företaget fungerar och hur de ser på det?

- Samverkansfrågorna är ju väldigt viktiga för oss och där har vi en bra dialog med företaget. Vi har exempelvis fått till introduktion för nyanställda i anslutning till att dom samtidigt får desamma med företaget. Samverkansmöten för våra skyddsombud med HR, där även vi på avtalssidan får sitta med. Vi får vara med i de olika skyddskommittéerna på företaget. Vi har som jag upplever det en öppen och transparent dialog. Vi är inte alltid överens såklart, det vore lite konstigt om vi alltid var det. Men i slutändan så känns det som att vi vill åt samma håll.

- Har ni några fokuserade områden som ni arbetar med? (exempelvis lönesystem?)

- Säkerhetsfrågor, arbetsmiljö och löner är våra stora fokusområden. Vi har kommit en bra bit med lönerna och vi försöker här få till ett bra system som ska fungera över lång tid. Lönefrågan är komplex och måste arbetas fram under tid. Bara att sätta delmål hela tiden och jobba in ett väl fungerande arbetssätt. Sen är såklart säkerhet och arbetsmiljö minst lika viktiga frågor och det jobbar vi med dagligen. Och med just säkerhetsfrågor jobbar Uddeholm som arbetsgivare väldigt mycket. För företaget går säkerheten först. Så samarbetet mellan oss och arbetsgivaren flyter på bra i dessa frågor tack vare det.

- Hur arbetar ni med företaget i lågkonjunkturer?

Vi försöker att vara snabba på att ställa om och jobbar här med, trygghet och flexibilitetsavtalet (TOF), så där har vi ett bra verktyg att använda oss av. Sen är det beroende på hur situationen ser ut såklart.

- Hur arbetas det med kompetensutveckling?

- Här ska vi fackliga bli bättre. Vi lyfter frågan ofta men vi tar sällan några förhandlingar kring kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Att behålla kompetens och även knyta till sig rätt kompetens är oerhört viktigt. Vet att företaget samarbetar med skolor och utbildar såklart även personal på plats. Dock så tror jag personligen att just denna fråga bara kommer bli än mer aktuell, då vi är på väg in i tider med AI, digitalisering och mer automation. Det kommer att ställas högre krav på utbildning och tekniska utbildningar inom industrin över lag skulle jag tro. Här måste vi som jobbar fackligt verkligen hänga med och se till att hålla oss både uppdaterade och utbildade.

- Är det något annat ni vill lyfta?

Att vart man än jobbar så är det viktigt att vara fackligt ansluten. Är man inte medlem så bli det.